

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії

Володимир САДКОВИЙ

« ___ » _____ 2023 року

ПРОГРАМА

фахового іспиту для осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня "бакалавр" на основі раніше здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) вищої освіти

Спеціальність: 263 "Цивільна безпека"

Освітньо-професійна програма: "Цивільний захист"

Харків - 2023

ВСТУП

Фаховий іспит проводиться з метою перевірки та оцінки теоретичної підготовки вступника, встановлення рівня його знань з основних фахових дисциплін за відповідною освітньо-професійною програмою.

Фаховий іспит проводиться в усній формі з використанням трьох теоретичних питань, що наведені у білетах.

Час на підготовку до відповіді складає 30 хвилин.

Для складання випробування вступник може використовувати ручки, олівці, лінійку, калькулятор. Усі інші матеріали, як то законодавчі та нормативні акти, методичні матеріали, довідники, словники, записи, конспекти, тощо, а також засоби мобільного зв'язку, будь-які носії інформації протягом іспиту вступнику використовувати суворо забороняється.

У разі порушення зазначених вимог, а також при виявленні проявів несамостійної підготовки до відповіді, голова фахової атестаційної комісії має право видалити вступника з випробування з виставленням йому загальної незадовільної оцінки.

1. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ КАНДИДАТА НА НАВЧАННЯ З ФАХОВОГО ІСПИТУ

Рівень знань кандидата на навчання за результатами відповіді оцінюється за стобальною шкалою (від 100 до 200) за такими критеріями:

Кількість балів	Критерії, за якими оцінюється відповідь
190 – 200	Кандидат на навчання дав повну і правильну відповідь на всі питання, логічно та послідовно виклав матеріал, показав уміння застосовувати закони і правила в конкретних ситуаціях, показав володіння спеціальною термінологією а мовну культуру.
189-160	Кандидат на навчання дав повну і правильну відповідь на всі питання, при цьому можливі 1-2 негрубі помилки; логічно та послідовно виклав матеріал, показав уміння застосовувати закони і правила у конкретних ситуаціях, показав володіння спеціальною термінологією.
135-159	Кандидат на навчання показав знання основного матеріалу, але не розкрив його деталей, припустився при цьому 2-3 грубих помилок, або дав неточні формулювання.
100-134	Кандидат на навчання знає незначну частину програмного матеріалу, у відповідях на теоретичні та практичні питання припускається грубих помилок, слабо володіє спеціальною термінологією.
0-99	Кандидат на навчання не знає значної частини програмного матеріалу, не може надати відповіді на теоретичні та

практичні питання, не володіє спеціальною термінологією, має низьку мовну культуру.

В разі отримання кандидатом на навчання менше 100 балів, фаховий іспит вважається не складеним, а такій особі відмовляється в подальшій участі в конкурсі на зарахування на навчання.

2. ПЕРЕЛІК ТЕМ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ.

2.1. Перелік тем з навчальної дисципліни «Небезпеки радіаційного, хімічного, та біологічного походження»

1. Природа радіації.
2. Види іонізуючих випромінювань.
3. Фізична, хімічна і біологічна дія іонізуючих випромінювань.
4. Джерела іонізуючих випромінювань.
5. Захист від дії радіаційного випромінювання.
6. Небезпечні властивості простих речовин.
7. Демеркурація.
8. Небезпечні властивості неорганічних речовин.
9. Небезпечні властивості органічних речовини.
10. Основні види маркування небезпечних вантажів.
11. Знаки безпеки, які застосовуються для позначення зон або матеріалів особливого пожежного ризику.
12. Квадрат безпеки.
13. Аварійна картка, структура картки.
14. Застережна табличка небезпечного вантажу.
15. Основні джерела біологічної загрози.
16. Карантин.
17. Деконтамінація рятувальника.

2.2. Перелік тем з навчальної дисципліни «Професійна підготовка рятувальника»

1. Засоби індивідуального захисту рятувальника.
2. Пожежні рукава та рукавне обладнання.
3. Пожежні стволи. Обладнання для утворення повітряно-механічної піни.
4. Переносні пожежні драбини.
5. Механізований та немеханізований аварійно-рятувальний інструмент. Призначення, класифікація та тактико-технічні характеристики.
6. Загальні відомості про горіння та горючі речовини.
7. Первинні засоби пожежогасіння.
8. Ручні та пересувні вогнегасники.
9. Загальні відомості про протипожежне водопостачання.
10. Призначення, тактико-технічні характеристики та комплектація пожежної та аварійно-рятувальної техніки.

11. Організація караульної служби в підрозділах ОРС ЦЗ.
12. Вимоги безпеки праці до службових приміщень та споруд.
13. Внутрішній наряд караулу.
14. Постова та дозорна служба.
15. Організація проведення зміни чергових змін в підрозділах ОРС ЦЗ.
16. Збір, виїзд, порядок слідування за сигналом «Тривога».
17. Оперативне розгортання сил та засобів.
18. Обов'язки особового складу під час ведення оперативних дій.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

3.1. Список рекомендованої літератури з навчальної дисципліни «Небезпеки радіаційного, хімічного, та біологічного походження»

1. Кіреєв О.О., Жернокльов К.В., Калугин В.Д., Тарасова Г.В. Небезпеки радіаційного, хімічного і біологічного походження. Харків. – НУЦЗУ. – 2009. – 86 с.
2. Євдін О.М., Могільниченко В.В., Скидан М.А., Рібакова Е.О. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т.1. – К.: КіМ, 2007. – 636 с.
3. Мартинюк І.М., Марущенко В.В., Меньшов С.М., Сакун О.В. Сильнодіючі отруйні речовини та захист від них: навчальний посібник / І.М. Мартинюк, В.В. Марущенко, С.М. Меньшов, О.В. Сакун. – Харків: ФВП НТУ «ХП», 2008. – 404 с.
4. Мікробіологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / І. Л. Дикий, І. Ю. Холупяк, Н. Ю. Шевельова, М. Ю. Стегній, Н. І. Філімонова; За ред. І. Л. Дикого. – Х.: Вид-во НФаУ; Оригінал, 2006. – 432 с.
5. Дядченко В.В., Сахаров Г.В., Качанов Е.О. Посібник офіцера запасу військ радіаційного, хімічного, біологічного захисту Збройних Сил України. Навчальний посібник. К. II. Військово-технічна підготовка. – Харків, ФВП НТУ «ХП» – 2010. – 648 с.
6. Дядченко В.В., Сахаров Г.В., Випирайлов С.П. Посібник офіцера запасу військ радіаційного, хімічного, біологічного захисту Збройних Сил України. Навчальний посібник. К. III. Військово-спеціальна підготовка. – Харків, ФВП НТУ «ХП» – 2010. - 648 с.
7. Дядченко В.В., Галак О.В., Марущенко В.В. Посібник офіцера запасу військ радіаційного, хімічного, біологічного захисту Збройних Сил України. Навчальний посібник. К. IV. Військово-технічна підготовка. – Харків, ФВП НТУ «ХП» – 2014. – 632 с.
8. Ігнат'єв О.М. Прогнозування і оцінка радіаційної обстановки та визначення заходів щодо захисту населення при аваріях (руйнуваннях реактора) на радіоактивно небезпечних об'єктах : Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічної роботи №1 / О.М. Ігнат'єв, А.В. Ромін, Г.В. Фесенко . - Х. : НУЦЗУ, 2012. – 18 с.
9. Вальченко О.І. Радіаційний, хімічний та біологічний захист : Для курсантів, студентів та слухачів заочної форми навчання (спеціальність

"Пожежна безпека"): Курс лекцій / О.І. Вальченко, О.М. Ігнат'єв, А.В. Ромін та ін. - Х. : НУЦЗУ, 2010. – 63 с.

10. Дядченко В.В., Блажевський М.Є., Новіков О.І., Баталов А.І., Петрухін С.Ю., Ільяшенко Т.О. Бойові токсичні хімічні речовини. Навчальний посібник. Вид. 2-е, доп. та переробл. – Харків, ФВП НТУ «ХПІ» – 2007. – 512 с.

3.2. Список рекомендованої літератури з навчальної дисципліни Професійна підготовка рятувальника»

1. Неклонський І.М., Собина В.О., Тарадуда Д.В. Тактика ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій: практикум. Видання 2-ге, виправлене та доповнене. Харків, 2020. 164 с.

2. Кодекс цивільного захисту України. Кодекс України, від 02.10.2012 № 5403-VI.

3. Колонов О.М., Безуглов О.Є., Іщук В.М. Первинна підготовка пожежного-рятувальника : Навч. посібник – Х., 2013.

4. Наказ МВС України від 26.04.2018 року № 340 Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж.

5. Наказ МВС України від 30.12.2014 року № 1417 Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні.

6. Наказ Міністерства внутрішніх справ України 15 січня 2018 року № 25 "Про затвердження Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників" / Міністерство внутрішніх справ України . – Х. : НУЦЗУ, 2018. – 26 с.

7. Наказ Державної служби України з надзвичайних ситуацій 26 грудня 2022 року № 760 "Про затвердження Методичних рекомендацій з експлуатації та ремонту пожежних рукавів в пожежно – рятувальних підрозділах Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

8. Наказ МВС 15 червня 2015 року № 696 Про затвердження Інструкції про порядок утримання, обліку та перевірки технічного стану джерел зовнішнього протипожежного водопостачання.

9. Рятувальні роботи під час ліквідації надзвичайних ситуацій. Ч. 1 : Посіб. / В.Г. Аветисян, М.І. Адаменко, В.Л. Александров та ін. ; За заг. ред. В.Н. Пшеничного . – К. : Основа, 2006 . – 240 с.

Голова фахової атестаційної комісії:

Віталій СОБИНА